

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Cap[itulum] primu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

omnes qui p vita eterna diutur
nis ieiunijs corpus affligunt:
mor vt e carne migrauerit/ad
eterne facietatis conuiuia per
ducuntur.

Liber tertiusdecim^o:

de elemosyna. Cap primū.

Ultimo loco de elemosy
na que et ipsa de tribus
nre materie ptribus vna
posita est: breui quodā cōpen
dio differam^o. De qua ista con
siderari oportet: qd ipsa sit: qd
spēs elemosyne: qd cōperat ele
mosynā facienti: quid ex ipa so
leat puenire. ¶ Elemosyna gre
ca voce latina misericordia di
ci solet. Misericordia aut hoīs du
plex est: altera erga seipm: alte
ra ho in primū. Nō potuit ad
di erga deum: qz deus omnū
quidē miseret: et ipse cuiusquā
misericordia nō eger. Misere
ergo quis sibīpi duobz mōis:
de malis respiscendo: et in bo
nis pseuerando. Respiscendo
de malis/ quibz presentibz ne
cessario damnaret: pseuerādo
in bonis/ quibz absentibz nul
laten^o saluaret. Fili inquit mi
serere anime tue placens deo. i.
relinquens mala et faciens bo
na: quoz vtrunqz placere deo
non est ambigū. ¶ Proximo
aut miseremur pluribz modis:
videlicet cōpassiōe: orōne: cor
rectione: consilio: auxilio: bene
ficio. ¶ Cōpassiōe miseremur
proximo: quādo vel eius pecca

tis vel erumnis misericorditer
dolemus. Peccatis absalon
filij sui cōdolebat dauid/ cū il
le patrē psequeret: erumnis ve
ro/ cum ipse miserabilē ei^o mor
tem lamentaret. ¶ Oratione si
militer miseremur primo duo
bus modis: cum vel p peccat
eius v^l miserijs deum orando
humiliter imploram^o. Pro pec
catis proximoz orabat stepha
nus/ cum pro se lapidantibus
imploraret: Pro miserijs aut
paul^o/ cum iuuenē eutichū mi
sera sorte peremptū orando su
scitaret. ¶ Correctione qz mise
remur proximo duobz modis:
cum vel eum de factis iam ma
lis increpantes corripim^o: vel
a faciendis misericorditer ab
strahim^o. De hac misericordia
correctionis: dictum est illō in
psalmo: Corripiet me iust^o in
misericordia et increpauit me. ¶ Cō
silio qz primo miseremur: qn er
ranti et sui pro: sus ignaro/ sa
lubri consilio subuenim^o. ¶ Auxi
lio etiā eidē primo miseremur:
qn ad faciendū v^l obtinendū
bonū qd p se nō pōt/ auxiliū ei
misericorditer exhibem^o. ¶ Benefi
cio aut eidē miseremur: qn indi
genti materiale stipendium: vt
pote cibi vel potus/ aut vestis
vel pecunie affectu pietatis im
pertimur. In cui^o beneficij ex
hibitione ista cauenda sunt: ne
fiat de alieno: ne absqz modo:
ne det indigno. Ne fiat de alie
no: qm qui facit elemosynā de

2. Regl. 15

2. Regl. 18.

Act. 7

Act. 20.

Ps. 140.

Eccli. 30.

Eccli. 34.

substantia pauperis / quasi qui victi-
mat filium in conspectu patris:
Ne absque modo: velut si vni de-
deris / unde pluribus poteras
subuenire. Ne dederis indigno:
si dignus eque indigens valeat
reperi: quemadmodum scriptum est:

Ecclesi. 12. Sudet elemosyna in manu tua /
donec inuenias iustum cui des.

Luce. 6. Et licet alibi scriptum sit: Om-
ni petenti te tribue: tamen hec
nostra beneficia ad domesticos
fidei / et vicinos / seu familiares
nostros copiosius atque frequenter
debet extendi.

Capitulum secundum.

Elemosinam faciendi ista con-
ueniunt: metus puritas:
simplicitas: humilitas:
liberalitas: hilaritas. Hec au-
tem ei dicimus puenire: non sola que
dem / sed precipua. Mentis puri-
tas ei valde necessaria est: sine
qua nec esset elemosyna quecumque fa-
cere posset: quia cum elemosyna nil
aliud sit quam misericordia: nulli mi-
sericors esse potest / qui sibi ipsi pro cor-
dis impuritatem ipsi et misericors
esse conuincitur. Quo circa si ele-
mosynam facere meditaris: ne-
cesse est eam a te ipso incipere / et
transire in proximum. Quod enim
ait saluator in euangelio: Date
elemosynam et omnia munda sunt
vobis: non eo sensu dictum est
quasi hoc solo mundari valeas
a multis magnisque flagitijs / si
dederis esurienti victum / nu-
do vestem: vel aliquid similitum. Si

Luce. 11.

enim hoc solum ad emundatio-
nem multorum magnorumque crimi-
num sufficeret: optima esset pesti-
morum hominum perditio / si sua flagi-
tia sola rerum temporalium impensa
possent redimere: quales sunt fur-
res / raptores / quadruplatores:
que rebus etiam male partis ma-
lorum suorum impunitatem sibi fa-
cile compararet. Quod quidem in
illis domini verbis minime debet in-
telligi: Sed quoniam que talis est vt ele-
mosynam vere ac digne dare pos-
sit: huic reuera omnia munda esse
se confitemur. Tale est illud quod di-
ci solet: Habe charitatem et fac
quicquid volueris: non quod habes
ti charitatem furta / homicidia /
vel adulteria liceat perpetrare: sed
quia nihil facere potest habendo
charitatem quod ad vitam obtinendam
impediat. Expectat ei etiam
simplicitas: vt ex eo quod sola pie-
tatis causa fieri debet / non que-
rat fauorem hominum: veluti
pharisei / qui cum facerent elemo-
synam / canebant tuba: de qua
libus dicit saluator: Amen dico
vobis / receperunt mercedem
sua. Mercedem inquit suam rece-
perunt: laudem videlicet ab hominibus
quam quebant sub obtentu false
religionis: penam vero que simula-
tioni eorum debebatur adhuc
erant recepturi. Quapropter vel
occulte fieri debet elemosyna:
iuxta illud: Abscondite elemosy-
nam in sinu pauperis / et ipsa
orabit pro vobis: vel si occultari
non potest / pura tamen intentione

Matth. 6.

Ecclesi. 29.